

IZSÁK IMRE GYULA TERMÉSZETTUDOMÁNYI VERSENY

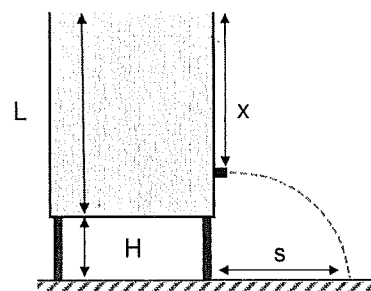
FIZIKA

2025. október 17.

1.) Műanyag hengert színültig, $L=40\text{ cm}$ magasságig megtöltöttünk vízzel. Az edényt egy H magasságú állvány tetejére helyeztük. A vízzel telt edény oldalát megfurva különböző x mélységeknél, azt lehet tapasztalni, hogy a kifolyó vízszög akkor kerül a talajon a legmesszebbre az edénytől (s), amikor a furat a szabad vízfelszín tetejétől 30 cm távolságban található.

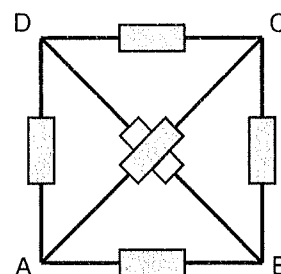
- Mekkora a dobogó H magassága?
- Mekkora az s távolság?

Megjegyzés: Igazolható, hogy a kiáramló vízszög sebessége x mélységértéknél $v = \sqrt{2g \cdot x}$. A nehézségi gyorsulás értékét vegyük $g=10\text{ m/s}^2$ -nek!

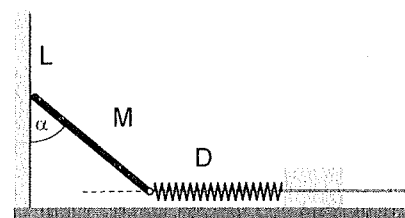
2.) Egyforma, $R=2\ \Omega$ -os ellenállásokból az ábrán látható átlós négyzetet forrasztottuk össze.

- Mekkora az eredő R_{AC} ellenállás az A és C pontok között?
- Az A és B pontokra egy U egyenfeszültségű telepet kapcsolunk, amelynek nyomán a telepből $I=4\text{ A}$ -es eredő áram folyik az áramkörbe. Adja meg (rajzon) az az egyes ellenállásokon átfolyó áramok nagyságát és irányát!
- Mekkora az A és B pontok közötti R_{AB} eredő ellenállás, valamint a telep U kapcsolófeszültsége?

3.) $L=1\text{ m}$ hosszúságú, $M=1\text{ kg}$ tömegű vékony rúd szabad vége egy függőleges, sima falhoz támaszkodik. A másik vége – az ábrának megfelelően – egy D direkción állandójú rugóhoz kapcsolódik. (A rugó végének vízszintes irányú mozgását egy vékony vezető pálcia biztosítja.) A rúd kezdeti, függőleges helyzetében, a rugó éppen „nyújtatlan”. A kiindulási helyzetből kimozdítva a rúd alsó pontját, új egyensúlyi helyzet valósul meg, a rúd függőlegessel bezárt szöge ekkor $\alpha=60^\circ$ lesz.

- Adja meg a rugó D direkción állandóját ($g=10\text{ m/s}^2$)!
- Adja meg a rúd alsó pontján fellépő K erő nagyságát és irányát!
- A rúd M tömegének függvényében vizsgálja meg, hogy milyen egyensúlyi helyzetek jöhetnek létre?

4.) Egy edényben nagyobb sűrűségű folyadék fölé kisebb sűrűségűt rétegeztünk. R sugarú d magasságú szilárd korongot helyezve az edénybe az éppen lebeg a két réteg határvonalán úgy, hogy magasságának d_1 illetve d_2 része az egyes illetve kettes folyadékban található. A folyadékok sűrűsége ρ_1 , illetve ρ_2 .

- Mekkora a korong felső, illetve alsó lapján fellépő hidrosztatikai nyomás értéke?
- Mekkora a korong átlagsűrűsége?
- A tartályt kissé felfelemelegítjük. Hőmérséklete ΔT -vel megnő. Adja meg, hogy a határréteghez képest várhatóan milyen irányban mozdul el a korong?

